

Raadsvoorstel 151
Vergadering 4 december 2007 Verbeterde versie

Gemeenteraad

Onderwerp : Professionalisering en positionering peuterspeelzaalwerk

B&W vergadering : 13 november 2007

Dienst / afdeling : SE.MOD

Aan de gemeenteraad,

INLEIDING

Op 26 juni 2007 hebben wij aan uw raad een voorstel voorgelegd over de toekomstige positie van het peuterspeelzaalwerk in Helmond. Mede op basis van een brief van SWH c.s., waarin zij uw raad tijd vroegen een alternatief scenario, te weten een 'geformaliseerd samenwerkingsverband' (scenario 5 uit het advies van de werkgroep professionalisering peuterspeelzaalwerk), uit te werken, heeft uw raad besloten het agendapunt niet in juni te behandelen, maar door te schuiven naar november.

Inmiddels hebben SWH c.s. een notitie opgesteld, die zij op 5 november aan de raadsleden hebben gepresenteerd. Het presidium heeft besloten dat het onderwerp, via een bespreking in de commissie S op 26 november, opnieuw geagendeerd wordt voor de gemeenteraad en wel op 4 december 2007.

In dit voorstel zetten wij allereerst twee toekomstige modellen naast elkaar voor een analyse, te weten 'integratie tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang' en het door de SWH c.s. gepresenteerde ontwikkelrichting 'aanhaking van het peuterspeelzaalwerk bij welzijn'. Tot slot zullen wij op basis hiervan een advies aan u voorleggen.

DILEMMA'S EN ONTWIKKELRICHTINGEN

Op dit moment zijn er twee ontwikkelrichtingen voor wat betreft de toekomst van het peuterspeelzaalwerk.

1. Integratie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang.

Deze ontwikkelrichting houdt het volgende in:

- Het basisonderwijs is bestuurlijk autonoom en verzorgt onderwijs.
- Het peuterspeelzaalwerk wordt ontvlochten uit SWH en HOP.
- Onder een organisatie voor kinderopvang wordt een 'tak' gevormd, die het peuterspeelzaalwerk onder zijn hoede heeft. Deze tak fungeert naast de reeds bestaande tak voor de exploitatie van de Kinderopvang.
- De kinderopvanginstellingen werken volgens het principe van marktwerking en zorgen voor de functies: dagopvang, tussenschoolse opvang, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, VVE.
- Het peuterspeelzaalwerk zorgt voor algemeen peuterspeelzaalwerk en specifiek peuterspeelzaalwerk met VVE programmering.
- De holding is verantwoordelijk voor een geïntegreerde uitvoering en voor de verzorging van de doorgaande lijn.

2. Aanhaking peuterspeelzaalwerk bij welzijn.

Dit is het model dat SWH c.s. in hun notitie 'peuterspeelzaalwerk in beweging' presenteren. Deze ontwikkelrichting houdt het volgende in:

- HOP heft zichzelf op.
- Het basisonderwijs is bestuurlijk autonoom en verzorgt onderwijs.
- Kinderopvang is bestuurlijk autonoom en verantwoordelijk voor opvang en VVE.
- In vervolg op de huidige situatie, neemt SWH de volledige bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het peuterspeelzaalwerk op zich. SWH neemt daarmee ook het volledige vrijwilligersbestand van HOP over.

- SWH is verantwoordelijk voor het meerjarenbeleid op het gebied van peuterspeelzaalwerk, waaronder professionalisering en VVE.

OVERWEGINGEN

Bovenstaande modellen gaan uit van een zelfde inhoudelijke onderlegger. In de notitie van SWH c.s. wordt een inhoudelijke koers uitgewerkt met betrekking tot de kwaliteitseisen met betrekking tot VVE en professionalisering en een intensieve samenwerking tussen alle partijen. Dit is iets wat we als gemeente van harte toejuichen en alleen maar willen en kunnen onderschrijven.

Hieronder hebben wij een matrix gevormd, waarin diverse argumenten worden gewogen bij beide modellen.

	Aanhaking psz bij welzijn	Integratie psz en kinderopvang
Rijksbeleid	Een lokale integratie van het peuterwerk met de Stichting Welzijn sluit op geen enkele wijze aan bij de uitgangspunten van de harmonisatiewet.	Sluit aan bij Rijksbeleid. Het Rijk streeft naar harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.
Financiën	- Structurele kostenpost voor de gemeente van minimaal € 800.000 extra per jaar. - Evt. risico op wachtgeldverplichtingen voor de gemeente indien de harmonisatiewet werkelijkheid wordt.	Dit kan binnen de huidige middelen die de gemeente beschikbaar heeft voor peuterspeelzaalwerk, om twee redenen: - Kinderopvang kan en is bereid zelf mee te investeren. - De Wet Kinderopvang biedt mogelijkheden tot fiscale tegemoetkomingen voor ouders.
Kwaliteit	Gedegen kwaliteit; SWH heeft zich bewezen op het gebied van peuterspeelzaalwerk en VVE.	Gedegen kwaliteit; we hebben goede organisaties voor kinderopvang in de stad. Deze hebben nog geen ervaring met VVE; maar Spring treft al wel de voorbereidingen daar mee te starten.
Combinatie zorg - arbeid	Door de meer beperkte openingstijden is het peuterwerk niet in staat zich te richten op het aspect opvang.	Door de ruimere openingstijden, is kinderopvang in staat zich zowel te richten op opvang als op de kerntaken die het peuterspeelzaalwerk heeft.
Doorgaande lijn naar onderwijs	SWH/HOP werken op dit moment vanuit de 6 plus-peuterspeelzalen nauw samen met de bijbehorende OAB-basisscholen. Daarbij hebben SWH/HOP een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met Spring en OHS, waarin de doorgaande lijn belangrijk uitgangspunt is.	Kinderopvang heeft overeenkomsten gesloten met schoolbesturen over de invulling van de tussenschoolse en buitenschoolse opvang. Daarbij heeft Spring een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met SWH/HOP en OHS, waarin de doorgaande lijn belangrijk uitgangspunt is.
Vrijwilligers	SWH/HOP besteden in hun voorstellen voldoende aandacht aan de rol en mogelijkheden voor vrijwilligers. Er is een behoeftepeiling uitgevoerd onder leidsters. Een van de uitkomsten is dat leidsters in grote mate bereid zijn zich te	Kinderopvang besteedt in haar voorstel voldoende aandacht aan de rol en mogelijkheden voor vrijwilligers. Spring heeft al aangegeven door de toenemende vraag naar kinderopvang en tussen- en buitenschoolse opvang dringend op zoek te zijn naar vrijwilligers en toekomstige

	Aanhaking psz bij welzijn	Integratie psz en kinderopvang
	scholen en ook dat zij openstaan voor combinatiefuncties op het snijvlak met onderwijs en kinderopvang.	professionele werkers. Dit biedt kansen voor mensen die zich niet meer willen opscholen maar ook voor mensen die zich wél willen scholen..
Huisvesting	VVE is ook van invloed op de inrichting van een lokaal. Aangezien SWH een door de gemeente gesubsidieerde instelling is, zullen deze extra investeringen door de gemeente gedaan moeten worden.	- VVE wordt ingevoerd in de kinderopvang. De extra kosten qua inrichting van lokalen neemt kinderopvang zelf voor haar rekening. - Huisvestingsmogelijkheden: op dit moment hebben we aparte gebouwen voor de functies kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Beiden hebben tekorten aan locaties. Door het integreren van deze functies en locaties kunnen locaties gebruikt worden voor beide doeleinden. Hierdoor ontstaat er een evenredige verdeling over de stad. Komen er meer capaciteitsmogelijkheden en samenwerkingsmogelijkheden op locatie. Hierdoor kunnen wachtlijstproblemen verholpen worden (voor de peuterspeelzalen kan er een kans zijn met betrekking tot meer leidsters en voor de kinderopvang ontstaat er opvangruimte). Wij zien hierin diverse mogelijkheden om locaties en het gebruik daarvan te combineren.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de meeste argumenten niet doorslaggevend zijn voor één van beide modellen. Toch zien we een tweetal cruciale afwegingspunten:

1. Rijksbeleid

Landelijk is een duidelijke koers bepaald in de brief 'Samen spelen, samen leren' van de staatssecretaris Dijkema. Deze koers is bevestigd in de in september 2007 gepresenteerde miljoenennota. Het Rijk streeft naar harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. De zogenaamde harmonisatiewet staat aangekondigd voor het voorjaar van 2008. Het Rijk heeft gekozen voor harmonisatie van het peuterwerk en kinderopvang om 3 opgaven te kunnen realiseren:

1. Een sluitend systeem waarin taalachterstanden bij kinderen vroegtijdig kunnen worden onderkend en aangepakt.
2. Verhoging van de arbeidsparticipatie van vrouwen.
3. Aansluiting met de fiscale betalingssystematiek voor ouders die gebruik maken van een peuterspeelzaal. Middelen volgen dan de ouders d.i. vergelijkbaar met financieringssysteem wet kinderopvang.

Het model 'integratie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang' sluit aan bij de uitgangspunten van de harmonisatiewet. Het model dat door SWH c.s. is uitgewerkt sluit niet aan bij de landelijk voorgestelde koers.

2. Financiën

In het advies dat op 20 oktober j.l. door de werkgroep 'professionalisering van het peuterspeelzaalwerk' is opgeleverd, zijn de diverse modellen financieel op hoofdlijnen doorgerekend. Voor wat betreft de ontwikkelrichting 'integratie van peuterspeelzaalwerk met kinderopvang' heeft Spring een doorrekening gemaakt. Zij hebben aangegeven bereid te zijn eigen middelen in het peuterwerk te investeren en de Wet Kinderopvang biedt voor een groep ouders extra financiële mogelijkheden. Dit betekent dat er vanuit de gemeente geen extra financiële impuls nodig is om het peuterspeelzaalwerk geprofessionaliseerd in de stad te kunnen aanbieden en open te stellen voor alle ouders. Conform de doorrekening van Spring zou er een jaarlijks beroep worden gedaan op de huidige VVE-middelen en gemeentelijke middelen die de gemeente op dit moment van het Subsidieprogramma al investeert in het peuterspeelzaalwerk; de overige kosten neemt de organisatie zelf voor haar rekening.

In de notitie 'peuterspeelzaalwerk in beweging' is het financiële hoofdstuk niet uitgewerkt. Belangrijkste aandachtspunt is dat we niet kunnen zien wat de structurele kosten zijn op de lange termijn.

Wel is duidelijk dat SWH een organisatie is, die bijna volledig door de gemeente wordt gesubsidieerd. Dat betekent dat professionalisering van leidsters van HOP en SWH altijd structurele personele meerkosten met zich meebrengt voor de gemeente.

Een indicatie hierbij:

Op dit moment bedragen de structurele kosten voor het aanbieden van geprofessionaliseerd peuterspeelzaalwerk, inclusief het aanbieden van VVE-programma's op zes zogenaamde plus-peuterspeelzalen € 478.489,--. In totaliteit heeft HOP nog 14 peuterspeelzalen, die nog niet geprofessionaliseerd zijn. Alleen de personele kosten zullen dus al minimaal verdubbelen. En dan hebben we het nog niet over exploitatiekosten. SWH is in een eerdere berekening (zie het advies van de werkgroep 'professionalisering peuterspeelzaalwerk' d.d. 20 april 2007) uitgegaan van structurele **meerkosten** van circa € 800.000,--. Dit betekent dus bovenop de middelen die de gemeente reeds beschikbaar stelt van ruim € 1,2 miljoen voor peuterspeelzaalwerk (hierin zitten ook rijksmiddelen).

ADVIES VAN HET COLLEGE

We staan voor een organisatie-vraagstuk met betrekking tot het peuterspeelzaalwerk in de toekomst. Alle partijen zijn het met elkaar eens over de inhoud en daarmee bedoelen we onder andere 'zoveel mogelijk bereik van peuters', intensieve samenwerking tussen alle partijen die zich met de peuter bezighouden, geen grote groepen (groepsgrootte maximaal 18 peuters), minimaal 1 professional per groep, enzovoort.

SWH en HOP leveren prima kwaliteit als het gaat om het peuterspeelzaalwerk. Er is de afgelopen jaar veel gerealiseerd in het peuterspeelzaalwerk en de VVE-programma's die aangeboden worden hebben ook daadwerkelijk tot resultaten geleid. We verwijzen u hiervoor onder andere naar de evaluatie van het Onderwijsachterstandenbeleid 2002-2006, die we in 2005 aan u hebben voorgelegd. Hieruit blijkt dat de VVE-programma's geleid hebben tot een toename van de taalvaardigheid bij kinderen die aan de basisschool beginnen. Wel wordt overigens uit die evaluatie ook duidelijk dat we nog niet genoeg peuters bereiken.

Maar, ook een organisatie voor kinderopvang kan de gevraagde kwaliteit leveren. Als gemeente zullen we hierover hele duidelijke afspraken moeten maken, zoals we ook nu met SWH doen. Het Rijk stelt dat er argumenten zijn om het peuterwerk en de kinderopvang te harmoniseren. Men verwacht op die manier meer vrouwen aan het werk te krijgen en meer kinderen zonder een forse taalachterstand aan hun schoolloopbaan te laten beginnen.

Kortom, beide ontwikkelrichtingen kunnen in de toekomst.

Wij hebben uw raad in eerste instantie dan ook gevraagd om een beslissing te nemen tussen de gepresenteerde modellen. Echter, de commissie Samenleving heeft op 26 november, tijdens de behandeling van dit onderwerp, geadviseerd slechts één beslispunt voor te leggen aan uw raad. En wel het beslispunt 'in te stemmen met integratie tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang'. Het college heeft haar uitdrukkelijke voorkeur uitgesproken voor het model 'integratie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang' vanuit financiële en organisatorische afwegingen. Wij achten de structurele financiële risico's voor het model

| 'aanhaking bij welzijn' te groot met het oog op het voorgenomen Rijksbeleid en de financiële consequenties.
| Wij achten om die reden de keuze voor dit model dan ook niet verantwoord.

Het advies van de commissie samenleving zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond,
De burgemeester, De secretaris,
Drs. A.A.M. Jacobs. Mr. A.C.J.M. de Kroon.

Raadsbesluit 151
Vergadering 4 december 2007 Verbeterde versie

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 november 2007
gelet op de bepalingen van de Gemeentewet;

besluit:

- 1. Uit de twee gepresenteerde ontwikkelmodellen te kiezen voor het model integratie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang.**
- 2. In de komende periode met de betrokken partners dit model verder uit te werken.**

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 4 december 2007.

De raad voornoemd,
De voorzitter,

de griffier,